

lett hűtlen. 1955-ben végleg Lengyelországban telepedett le, s azóta járja ott a szóbeszéd: „a legnagyobb lengyel akvarellista — a magyar Csorba Tibor”. S nem alaptalanul, hisz 1965-ben rendezett varsói akvarell-kiállítását pl. egy hét alatt több mint tizenötezer látogató tekintette meg, Washingtonban (1960) és New Yorkban (1961), Budapesten és más hazai városokban (1965) ugyancsak nagy sikere volt képeinek. Van egy egyedülálló vállalkozása, amiben kettős szenvedélyének hódol, a festészetnek és a történelmi kutatásnak. 1616 és 1618 között lengyel földön járt a régi magyar próza jeles kismestere, Szepsi Csombor Márton, aki 1620-ban nagy európai utazásának élményeit az első magyar nyelvű útleírásban hagyta ránk. Csorba Tibor — a jó utód — végigkövette Szepsi Csombor lengyel útjának valamennyi állomását, s képek sorozatában támasztotta fel az útikönyv lengyel fejezetét. Az illusztrációkon kívül számtalan előadásban, tanulmányban, cikkben, fordításban is népszerűsítette példaképül választott alakját — elmenve addig: nevezzenek el róla utcát Varsóban vagy máshol. Ez csak kultúrtörténeti szenvedély — legyinthetne felületesen valaki, ám ott vannak a „komoly” művek: az első, lengyeleknek készült magyar nyelvkönyv és szöveggyűjtemény, több száz lapos disszertáció Báthory Istvánról, s legutóbb a hatalmas akadémiai lengyel—magyar szótár szerkesztése.

Mindezzel korántsem merítettük ki Csorba Tibor szerteágazó munkálkodásának jellemzését. Nem beszéltünk regényeiről és műfordításairól, tanári működéséről és szuggesztív egyéniségéről. E sorok írója soha nem látta őt: hosszú, készséges leveleket, különlenyomatokat váltottunk csupán. Legutóbb a „Trybuna Mazowiecka” c. lengyel vidéki lap Csombor Mártont népszerűsítő félkolumnás kivágását kaptam meg tőle. A riport egyben születésnapját köszönti, s arcképe alatt ez olvasható: „Tibor Csorba — żywy symbol przyjaznych uczuć dwóch naródów... — A két nép baráti érzelmeinek élő szimbóluma.”

Köszöntőnk végére nem kíváncsozhat alkalmasabb befejezés.

KOVÁCS SÁNDOR IVÁN

Berkecz Éva: Virág vázában